

PULS RYMANIA

GRUDZIEŃ Nr 3 (76)/2021 Rok XIV

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Wewnętrzny Biuletyn Informacyjny Rady Gminy Rymań

Dębica • Leszczyn • Rymań • Starnin Rzesznikowo • Kinowo • Jarkowo • Gorawino • Drozdowo

*Przed nami kolejny piękny czas Świąt Bożego Narodzenia
czas radości, spotkania z bliskimi, odpoczynku, a nadto przebaczenia i miłości.*

*Pragniemy Państwu z tej okazji złożyć najserdeczniejsze życzenia
wszelkiej pomyślności, radosnych dni wypełnionych ciepłem rodzinnego ogniska,
gdzie każdy smutek idzie w zapomnienie, a szczęście jest stałym gościem,
niech Boże Dziecię, którego narodzenie w trakcie tych świąt wspominamy,*

*przyniesie Nam, Naszym rodzinom i Naszej Gminie
wszelką dostatek i pomoże odsunąć codzienne troski w dal.*

*Życzymy także, aby ten nadchodzący Nowy Rok 2022,
wypełniony był spełnionymi marzeniami
oraz sukcesami we wszystkich przedsięwzięciach.*

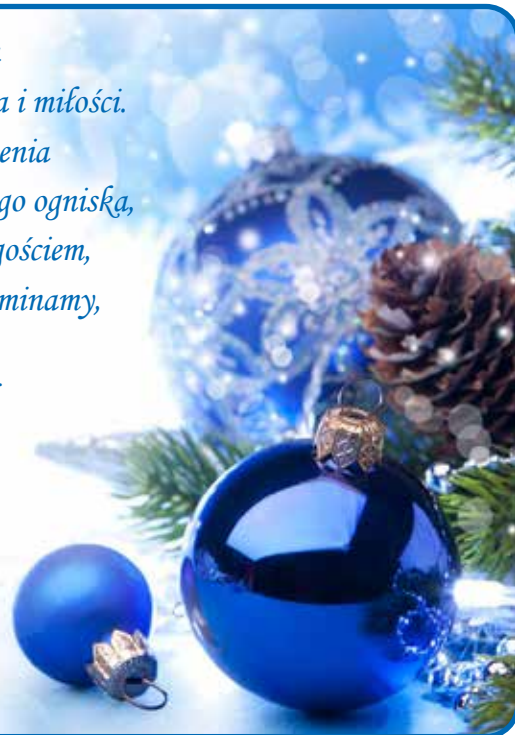
Z wyrazami szacunku

Mirosław Terlecki

Wójt Gminy Rymań

Anna Dworek

Przewodnicząca Rady Gminy

OTWARCI NA INNYCH

*Lato w jesień przechodzi, jak dzień się staje po nocy
Święty Jan niósł dopiero dzban jagód, a dziś przekwitły już wrzosey...*

Od ostatniego numeru Pulsu Rymania minęło sporo czasu, który przyniósł wiele przeżyć i refleksji.

Jeszcze nie zdążyliśmy dobrze odpocząć i nabrać nowej energii, a już liście pokryły się złotem i nadeszła jesień. Czas niełatwy, choć piękny, smutny choć kolorowy.

Bogactwo barw kwiatów, liści pławiących się w czerwieni i złocie, soczystych owoców, jarzębin, jeżyn, wrzosów sprawia, że uczestniczymy w niezwykłym cudzie natury i jesteśmy obdarowani niesłychanym darem. A jeśli dodamy dorodne grzyby, leśne rykowiska, mgły nad łąkami, babie lato, pajęczyny z kroplą rosy i klucze odlatujących w przestworzach ptaków, to będzie doskonałe dopełnienie naszych wrażeń – wrażeń odbiorców takich dzieł sztuki Matki Natury.

Niby pięknie, ale w sercu jakiś niepokój, pustka, przerażające myśli o samotności, beznadziei, tęsknocie za bliskimi. Nie bójmy się jesieni! To właśnie jesienne wieczory roztaczają niezapomnianą aurę i budzą ciepłe wspomnienia z dzieciństwa – grzyby suszone na kuchni ze strzelającym ogniem, zapach jabłek w babcinym piecu, echo różańca odmawianego w szarą godzinę dnia lub książka czytana, gdy za oknem wiatr i deszcz. Oderwijmy się od wirtualnego świata. Nic nie zastąpi nam rozmowy z przyjacielem. Cieszymy się tym, co mamy, bo inni mają jeszcze gorzej. Refleksja jest ważna i potrzebna, ale nie poddawajmy się nastrojom przygnębienia. Najlepszym lekarstwem na bóle jest drugi człowiek. Dlatego otworzmy się na innych. Bądźmy dla siebie życzliwi i nie szczędźmy sobie miłych gestów.

Samotne chryzantemy, w kobiercach liście złote, budzą pamięć o bliskich, wspomnienia i tęsknotę – za nami listopad. Czas na wyciszenie, zadumę, modlitwę i wspomnienia tych, którzy odeszli. To bardzo cenne, że potrafimy uszanować pamięć o zmarłych i nie ulegać przedczesnym nastrojom świątecznym. To świadczy o naszej kulturze i narodowych wartościach.

I nie wiadomo kiedy Nowy Rok się zestarzał, znów Adwent, świece i grudzień zjawiał się w kalendarzach – znów zima pokazuje nam kolejny cud natury. Przenosi w zaczarowaną krainę baśni. Idąc po śniegu, mamy wrażenie, że mróz mieni się iskrzącymi cyrkoniami w białym puchu.

I nadchodzące Boże Narodzenie – piękny czas oczekiwania. Właśnie to czekanie daje największą radość. Świąteczny nastrój, krzątanie się w poszukiwaniu prezentów, myślenie o bliskich. Staranie, aby niczego nie zabrakło na świątecznym stole. Pamiętajmy, że święta mają przede wszystkim wymiar duchowy. Ważna jest oprawa, ale najważniejsze jest to, aby Jezus narodził się w nas. Wtedy święta nie będą chwilową wesołością, ale głęboką, autentyczną radością.

A gdy szybko miną, nie będziemy narzekać zmęczonym głosem: Święta, święta i po świętach, ale powiemy: Po tych świętach mam nadal radość, nadzieję i moc, bo nie jestem już z moimi sprawami sam. I takich świąt Państwu życzę – radosnych i zdrowych. Zdrowych przede wszystkim, aby Covid-19 nie popsuł nam tych miłych chwil i nie zagroził naszemu życiu. A jeśli mamy się czymś zarazić – niech to będzie: miłość, wiara, nadzieja i uśmiech na twarzy.

Z najlepszymi życzeniami.

A .K.

Kolejna ulica w Rymaniu została przebudowana

Gmina Rymań dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z Urzędu Wojewódzkiego w ramach przyznanych środków z Rządowego Funduszu Dróg we wrześniu br. zakończyła inwestycję polegającą na przebudowie drogi gminnej ulicy Leśnej w miejscowości Rymań.

Zadanie polegało na przebudowie drogi gminnej na łącznym odcinku 300 m wraz z budową odwodnienia i rozbudową oświetlenia oraz przebudową skrzyżowania drogi wojewódzkiej ulicy Koszalińskiej.

Przebudowana infrastruktura drogowa polepszyła warunki ruchu pojazdów, pieszych i rowerzystów. Zwiększyło się bezpieczeństwo pieszych poprzez fizyczną segregację czyli oddzielenie ruchu pieszego od ruchu pojazdów i rowerzystów za pomocą zaprojektowanych chodników.

W ramach inwestycji zostały zapewnione niezbędne warunki do korzystania z infrastruktury drogowej przez osoby niepełnosprawne, poprzez obniżenie krawężników w ciągu przejść dla pieszych, chodniki zostały wykonane o szerokości nie mniejszej niż 2 m o nawierzchni gładkiej bez progów i uskoków.

Sprzedam ziemię

Sprzedam ziemię rolną w dwóch działkach w Gorawinie:
6,66 ha oraz 6,29 ha, najchętniej na cele rolnicze.

tel: 501371739

PULS RYMANIA

Wewnętrzny Biuletyn Informacyjny Rady Gminy Rymań

78-125 Rymań • ul. Szkolna 7 • Tel. 94 35 83 127

www.ryman.pl • ug@ryman.pl

Zespół redakcyjny: Karolina Usarek, Irena Justyńska, Alina Kornecka.

Współpraca: Tadeusz Dach, Edmund Kaźmierski, pracownicy Urzędu Gminy, nauczyciele SP w Rymaniu.

Skład i druk: Drukarnia „DJ Media”, 72-200 Nowogard, ul. Bohaterów Warszawy 7a, Nakład 800 egz.

Realizacja zadania poprzez przebudowę ulicy Leśnej wraz ze skrzyżowaniem wpłynęła pozytywnie na dostosowanie istniejącej drogi do obowiązujących standardów, podwyższyła komfort i bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz poprawiła jakość ruchu drogowego. Działanie przyczyniło się do zwiększenia atrakcyjności terenów inwestycyjnych, ułatwiło mieszkańcom dostęp do swoich posesji, a działającej przy ulicy Leśnej jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej bezpieczną drogę. Inwestycja podniosła standard życia oraz poprawiła jakość życia mieszkańców mieszkających w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowej ulicy oraz zapewniła spójność terytorialną.

Całkowita wartość zadania wyniosła ponad 738 000,00 złotych.

K.U.

Nowe dowody osobiste z odciskami palców

Od 8 listopada 2021 r. można składać wnioski o dowody osobiste z drugą cechą biometryczną. W nowym dowodzie przywrócony zostanie podpis właściciela, pojawią się także odciski palców. Jak informuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, rozwiązania techniczne umożliwiające wydawanie nowych dowodów osobistych zostaną wdrożone w niedzielę 7 listopada, co oznacza, że wnioski o nowe dokumenty tożsamości Polacy będą mogli składać od poniedziałku 8 listopada.

GOV Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

NOWY DOWÓD OSOBISTY

Nowe dowody osobiste zawierają odciski palców oraz podpis posiadacza dowodu osobistego. Dzięki temu dowody osobiste są bardziej bezpieczne.

Nowy dowód posiada wszystkie dotychczasowe funkcje dowodu osobistego: potwierdza Twoją tożsamość i obywatelstwo, uprawnia do przekraczania granic niektórych państw.

Dotychczasowe funkcjonalności dowodu osobistego z warstwą elektroniczną (e-dowód), wydawanego od 4 marca 2019 r., pozostają te same - można go używać do elektronicznej komunikacji z administracją publiczną i innymi podmiotami.

WAŻNE!

- Jeśli Twój dowód osobisty jest nadal ważny - nie musisz go wymieniać.
- Złożenie wniosku o dowód osobisty (pobranie odcisków palców) oraz odbiór dokumentu (potwierdzenie tożsamości) wymaga wizyty w urzędzie.
- Jeśli Twoje dziecko nie ukończyło 12 lat, wniosek o dowód dla córki lub syna możesz złożyć elektronicznie.

Okres ważności nowych dowodów osobistych:

- 10 lat - dla osób od 12. r. życia;
- 5 lat - dla osób do 12. r. życia;
- 12 miesięcy - dla osób, od których chwilowo nie można pobrać odcisków palców.

Odciski palców są zamieszczane w warstwie elektronicznej dowodu osobistego. Odciski palców nie są pobierane od:

- dzieci poniżej 12. r. życia;
- osób, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe.

Odciski palców są przechowywane w Rejestrze Dowodów Osobistych wyłącznie w celu wydania dowodu osobistego. Odciski są automatycznie usuwane z Rejestru:

- w momencie odebrania dowodu przez obywatela lub
- gdy obywatel nie odebrał dowodu w ciągu 90 dni od daty wydania (czyli daty personalizacji zamieszczonej w dowodzie).

Podpis jest zamieszczany w warstwie graficznej dowodu osobistego każdej osoby, która ukończyła 12. r. życia. Podpisu nie będzie w dowodzie osoby, która nie może złożyć podpisu.

Dodatkowe informacje, w tym jak korzystać z e-dowodu, znajdziesz na stronie: www.edowod.gov.pl

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Otwarcie remizy w Starninie

W sobotę, 28 sierpnia w Starninie odbyło się uroczyste otwarcie i poświęcenie remizy strażackiej, powstałej dzięki 85 % dofinansowaniu z Urzędu Marszałkowskiego w ramach projektu „Rozbudowa bazy infrastrukturalnej na cele społeczne” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

Na uroczyste otwarcie obiektu przybyli Wójt Gminy Rymań Mirosław Terlecki, Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego Marek Subocz, Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska, Senator Janusz Gromek, Poseł Czesław Hoc, Komendant Wojewódzki PSP w Szczecinie st. bryg. Jarosław Tomczyk, Komendanci Powiatowi PSP z Kołobrzegu, Gryfic, Białogardu, Starosta Kołobrzegi Tomasz Tamborski oraz samorządowcy z ościennych gmin, radni powiatowi i gminni, członkowie OSP Gminy Rymań.

Nowy obiekt poświęcił ks. Marek Mierzwa, proboszcz parafii Matki Bożej Królowej Polski w Gorawinie.

W ramach inwestycji powstał nowoczesny budynek, który pełnił funkcję remizy strażackiej wraz z garażem dla samochodu pożarniczego oraz salą wiejską stanowiącą miejsce spotkań i integracji społeczności lokalnej.

Obiekt został wyposażony w sprzęt i niezbędne urządzenia. Ponadto powstała siłownia zewnętrzna, a także oświetlone i ogrodzone boisko sportowo-rekreacyjne.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł ponad 1,6 mln zł, z czego dofinansowanie unijne z Urzędu Marszałkowskiego wyniosło 1,1 mln zł.

Realizacja projektu przyczyniła się do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, podniosła jakość przestrzeni publicznej obszaru, a także stworzyła atrakcyjne miejsce spędzania czasu wolnego. Projekt w swoim zakresie przyczynił się do poprawy estetyki, funkcjonalności i dostępności przestrzeni publicznej.

K.U.

Festyn integracyjny w Rymaniu

12 września 2021 roku w Rymaniu, przy boisku sportowym „Orlik” został zorganizowany Festyn Integracyjny. Organizatorem imprezy był Gminny Ośrodek Kultury oraz Rada Sołecka w Rymaniu. Został on zorganizowany na zakończenie projektu pod nazwą „Rewitalizacja Szansą na Aktywną Integrację” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu sala wiejska w Rymaniu została wyposażona w sprzęt, który uatrakcyjni imprezy plenerowe organizowane na terenie Gminy Rymań.

Celem festynu była integracja mieszkań-

cukrową, a na wszystkich smakoszy czekał pyszny zimny lód. Prowadzone były zabawy animacyjne, w ramach których dzieci mogły skorzystać z usługi malowania twarzy oraz profesjonalnego fryzjera.

Dla każdego uczestnika imprezy plenerowej przygotowana została pyszna kiełbaska z grilla, serwowana była kawa, herbata, napoje zimne oraz słodczyce.

Festyn Integracyjny przebiegał w miłej i ciepłej atmosferze o czym świadczyły uśmiechy na twarzach jego uczestników.

Serdeczne podziękowania dla wszystkich, którzy zaangażowali się w przygotowanie i organizację imprezy.

H.C.

ców, poprzez rozmowy oraz wspólną zabawę. Dla uczestników imprezy organizatorzy przygotowali szereg atrakcji. Najmłodszy mogli wyszaleć się na dmuchanej zjeżdżalni, zjeść popcorn oraz dosłodzić się wata

Miejsce integracji w Drozdowie

Gmina Rymań po uzyskaniu dofinansowania na realizację projektu pn.: „Zagospodarowanie terenu wokół stawu na miejsce integracji w Drozdowie” ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, 24 listopada podpisała umowę z firmą PRO GROUP Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, która to zrealizuje zadanie. Na uroczystym podpisaniu umowy byli również przedstawiciele Województwa Zachodniopomorskiego, Wicewojewoda Zachodniopomorski Tomasz Wójcik, Radny Województwa Zachodniopomorskiego Henryk Carewicz oraz Poseł Czesławem Hoc.

Zadanie realizowane jest w formie „zaprojektuj i wybuduj”, gdzie w pierwszym etapie Wykonawca będzie musiał dokonać inwentaryzacji stanu istniejącego, wykonać wymagane pomiary i badania konieczne do opracowania rozwiązań projektowych, wykonać projekt budowlano-wykonawczy, opracować materiały niezbędne do uzyskania stosownych uzgodnień, pozwoleń i ostatecznie uzyskać decyzję administracyjną umożliwiającą realizację zadania. Kolejnym etapem będzie realizacja przedmiotowego projektu, która polega na budowie obiektów

sportowych, tj. siłownia zewnętrzna i boisko wielofunkcyjne oraz budowie drewnianego pomostu wraz z montażem elementów małej architektury.

Działanie ma na celu stworzenie atrakcyjnego miejsca rekreacji i wypoczynku, który podniesie jakość przestrzeni publicz-

nej, stworzy mieszkańcom alternatywę do spędzania czasu wolnego, przyczyni się do powstania bazy infrastrukturalnej do prowadzenia działań społecznych, dzięki któremu zwiększy się aktywność fizyczna mieszkańców. Projekt przyczyni się do poprawy jakości przestrzeni publicznej poprzez uporządkowanie i zagospodarowanie okolic stawu.

Przewidywany termin zakończenia inwestycji planuje się na koniec listopada 2022 r.

Koszt inwestycji został wyceniony na 1.599.000,00 zł, który to w całości zostanie sfinansowany ze środków pochodzących z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. *K.U.*

Debata społeczna w Rymaniu – funkcjonariusze spotkali się z seniorami

W klubie seniora „Pod Aniołami” w Rymaniu odbyła się debata społeczna z cyklu „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ”. W spotkaniu brali udział przedstawiciele policji, straży pożarnej, samorządów i przede wszystkim mieszkańcy gminy Rymań. Debata miała na celu podwyższenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, uświadomienie ilości i charakterystyki zagrożeń oraz wskazanie właściwych postaw w celu eliminowania zagrożeń i zapewnienia bezpieczeństwa w domu i poza.

Debata społeczna prowadzona przez funkcjonariuszy Policji mają na celu przede wszystkim omówienie zagadnień, które w danej społeczności są szczególnie ważne pod względem bezpieczeństwa. Takie spotkanie zostało zrealizowane przez Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu w Klubie Seniora „Pod Aniołami” w Rymaniu. Uczestnikami debaty byli podopieczni klubu seniora, którzy na spotkaniu zjawili się bardzo licznie. Obecni byli zaproszeni goście m.in. Wójt Gminy p. Mirosław Terlecki, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej p. Aldona Więcek, przedstawiciel Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu oraz policjanci z Komendy Po-

wiatowej Policji w Kołobrzegu i Posterunku Policji w Rymaniu.

Obszary tematyczne spotkania dotyczyły zdarzeń jakie miały miejsce na terenie gminy Rymań w tym oszustw „na wnuczka/policjanta”, kradzieży i włamań. Funkcjonariusze wskazywali jak postępować, by nie paść ofiarą tego typu przestępstw. Na debacie zwrócono szczególną uwagę na bezpieczeństwo w ruchu drogowym, głównie postępowanie przy przejściach dla pieszych, obowiązkach rowerzystów i roli odblasków w zapewnieniu bezpieczeństwa na drodze. Przedstawiciel straży pożarnej zwrócił uwagę na korzystanie z urządzeń grzewczych w okresie jesienno –

zimowym, zaznaczając za szczególnie ważne ich konserwację i odpowiednie użytkowanie. Podkreślano także wagę upowszechnienia Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz aplikacji „Moja Komenda” ułatwiającej kontakt z dzielnicowym.

Spotkanie przebiegało w bardzo miłej atmosferze, wiele osób zabierało głos i na własnych przykładach wskazywało, jak ważna jest wiedza z zakresu bezpieczeństwa. Seniorzy zgodnie stwierdzili, że takie spotkania są im potrzebne i muszą być realizowane w przyszłości.

źródło: www.facebook.com/kppkolobrzeg/

Rymańskie Senioralia

To było prawdziwe podsumowanie ostatnich lat działalności Klubu Seniora „Pod Aniołami” działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gminie Rymań. Aż trudno uwierzyć, że do Klubu Seniora należy obecnie ok. 80 seniorów!

Uroczystość zaczęliśmy mszą w miejscowym kościele, którą w intencji seniorów celebrował proboszcz miejscowej parafii, ksiądz Józef Ciupiński. Zaskoczeniem było pięknie przygotowane kazanie skierowane bezpośrednio do seniorów.

Później wszyscy przeszli do Gminnego Ośrodka Kultury, gdzie odbyły się dalsze przedsięwzięcia Rymańskich Senioralii. Sala była pięknie udekorowana głównie pracami wykonanymi przez seniorów. Wszędzie wisiły obrazy malowane przez seniorów (to było zadanie na zimowe wieczory), była wystawa porcelany, którą również malowali seniorzy, wystawa latawców przygotowanych na spotkanie z przedszkolakami oraz wystawa jesiennych prac z surowców naturalnych wykonana przez naszą koleżankę Laurę. Do tego przygotowano również wiele przeróżnych, kolorowych przekąsek i ciast, aby uczestnicy spotkania mogli się posilić. Wszystko to nadało niesamowitego klimatu całej sali.

Obecna była Przewodnicząca Rady Gminy, Wójt Gminy oraz jego zastępczyni, były też panie z zaprzyjaźnionego Klubu Seniora „Złota Jesień”, seniorzy oraz grupa mieszkańców Gminy Rymań. Po oficjalnym otwarciu uroczystości przez Kierownika GOPS Panią Aldonę Więcek, były przemówienia, podziękowania, nie zabrakło też upominków i kwiatów.

Pierwszym punktem spotkania było przedstawienie „Seniorów w obiektywie na wesoło”, które miałem okazję przeprowadzić osobiście. Dokumentujemy fotograficznie i filmowo nasze spotkania, wyjazdy na wycieczki, nasze prace na rzecz Klubu Seniora. Tym razem przedstawi-

Ważnym wystąpieniem było podsumowanie działalności dokonane przez Panią Aldonę Więcek. Przedstawiła ona na slajdach działalność Klubu Seniora oraz wiele zdjęć, a podsumowując wyjazdy naszych seniorów, okazało się, że przejechaliśmy już łącznie ponad 45 tysięcy kilometrów! To tak jak by okrążyć kulę ziemską! Całość wystąpienia Pani Aldony Więcek zainteresowani mogą znaleźć na stronie internetowej GOPS Rymań.

Podczas całej imprezy działał też punkt medyczny, w którym można było zmierzyć ciśnienie, poziom cukru we krwi, poziom natlenienia krwi oraz skorzystać z porad pielęgniarki środowiskowej Pani mgr Anny Piotrowskiej.

Specjalne podziękowania należą się paniom z GOPS-u, które zadbały o kuchnię i przygotowanie kolorowych przekąsek, czym utrzymały nas w pełni sił i w aktywnym uczestnictwie w „Rymańskich Senioraliach”.

źródło: www.gorawino.net

łem naszych seniorów na popularnych ostatnio memach, które u nas nazywamy zdjęciami z dymkami. Seniorzy bardzo je lubią, wykonujemy je od ponad 10 lat, a zawarte na nich komentarze rozbawiają nas wszystkich. Nasi seniorzy lubią się śmiać i mają dystans do siebie w myśl zasady „śmiech to zdrowie”.

Ciekawą prelekcją było przedstawienie „Zbilansowanej diety dla seniora”, którą przedstawiła Pani mgr inż. M. Rusiecka, specjalistka ds. żywienia i dietetyki. Jak ważny to temat dla seniorów, nie trzeba przypominać.

Panie z Klubu Seniora „Złota Jesień”, mówiły o wycieczkach, wyjazdach tych bliższych i dalszych i czym one są dla seniorów. Na wyjazdy naszego Klubu Seniora często zapraszamy członków „Złotej Jesieni”. Były też wiersze o wyjazdach pisane przez Panią Irenę Jusiak, a także podziękowania i upominki.

Kanał Elbląski, Golub-Dobrzyń oraz Płock na trasie wycieczki Seniorów z Rymania

Tym razem członkowie Klubu Seniora „Pod Aniołami” z Rymania pojechali na dwudniową wycieczkę, gdzie pierwszym etapem wyjazdu był Kanał Elbląski (nazywany też Ostródzko-Elbląskim). Umiejscowiony jest on na terenie Żuław Wiślanych oraz Pojezierza Iławskiego. Zbudowany został w latach 1844-1881 i miał na celu skrócenie drogi wodnej służącej do transportu towarów z Pojezierza Iławskiego do Gdańska. Obecnie Kanał Elbląski jest zabytkiem hydrotechniki na skalę światową, głównie dzięki unikatowym pochylniom. Różnica poziomu luster wody między jeziorem Drużno a Buczyńcem wynosi 99,5 metra i trzeba by było zbudować 32 śluzy, aby statki mogły tę wysokość pokonać. Wybudowano pięć pochylni, po których statki pokonują trasę niejako po torach na specjalnych wózkach. Wrażenie „jazdy” statku po trawie jest niesamowite.

Kolejnym etapem wycieczki było zwiedzanie zamku w Golubiu – Dobrzyń. Jego historia jest bardzo ciekawa. Został zbudowany przez krzyżaków (początek budowy ok. 1300 r.). Budowla miała być połączeniem klasztoru i twierdzy. Strategiczne znaczenie twierdzy rosło wraz z nasilającym się konfliktem polsko-krzyżackim. Stojąc na granicy Państwa Zakonnego warownię próbował bezskutecznie zdobyć już w 1295 r. Władysław Łokietek z wojskami litewskimi. W 1410 r. w bitwie pod Grunwaldem zginął m.in. golubski komtur Mikołaj de Roder, ale zamek nie odniósł większych szkód – prawie bez walki załoga poddała go Polakom. I pokój toruński zawarty w 1411 r. rozstrzygał, że twierdza i miasto wraca w krzyżackie ręce. W latach późniejszych zamek przechodził niejako z rąk do rąk. Był niszczone, później odnawiany i spełniał różne funkcje. Po II wojnie światowej, podkreślając jednak pol-

skie dzieje zamku, jego renesansową szatę, kilkuletni pobyt Anny Wazówny, wizytę na zamku jej brata, króla Zygmunta III Wazy oraz tradycje polskiej wojskowości, udało się zamek odbudować i stopniowo, skromnie wyposażać. Otworzył się nowy rozdział w historii krzyżackiej, polskiej, pruskiej i znowu polskiej warowni.

Po zwiedzeniu zamku, pojechaliśmy do pobliskiej miejscowości Małe Pułkowo, gdzie w hotelu „Kuznia smaków” mieliśmy nocleg.

Następnego dnia pojechaliśmy do Płocka. To historyczna stolica Mazowsza oraz stolica Polski w latach 1079 – 1138. Zwiedzanie zaczęliśmy od miejsca narodzin Bronisława Broniewskiego, oglądaliśmy też jego ogromny pomnik.

Potem trafiliśmy do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, które znajduje się w klasztorze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. To w tym klasztorze przebywała święta Siostra Faustyna Kowalska, która 22.02 1931 r. miała tu pierwsze objawienia

Jezusa Miłosierznego, który polecił jej, by została namalowany obraz z podpisem „Jezu, ufam Tobie”. W sanktuarium uczestniczyliśmy w mszy świętej, którą odprawił ksiądz Józef, proboszcz parafii w Rymaniu. Dodatkowym elementem był fakt, iż msza odbyła się w dniu kolejnej rocznicy urodzin Siostry Faustyny. Na zakończenie zwiedzaliśmy rozbudowę Sanktuarium oraz budowę kościoła.

Na Starym Rynku podziwialiśmy piękny, klasycystyczny ratusz powstały w latach 1824-1825.

Dalej zwiedzaliśmy kolejne zabytki Płocka. Idąc wysoką skarpą nadwiślana, doszliśmy do Wzgórza Tumskiego, na którym został założony Płock pod koniec X wieku.

W roku 1075 utworzono biskupstwo płockie obejmujące swym zasięgiem Mazowsze, północno-wschodnie rubieże państwa polskiego. Na terenie grodu, w miejscu wcześniejszej świątyni z połowy XI wieku, powstała pierwsza kamienna katedra. Byliśmy w kaplicy, w której pochowano Władysława Hermana z żoną oraz Bolesława Krzywoustego. Z tamtego okresu pochodzą wspaniałe spiżowe drzwi zamówione przez biskupa w Magdeburgu parę lat po powstaniu świątyni. Na 26 płycinach odlanych z brązu zostały plastycznie przedstawione sceny z życia Jezusa i apostołów. Prawdopodobnie w następnym stuleciu w czasie jednego z najazdów zostały zrabowane przez Litwinów i подарowane księciu Nowogrodu Wielkiego na Rusi, gdzie znajdują się do dzisiaj w soborze św. Zofii. W 1981 r. w katedrze płockiej zawieszono ich wierną kopię wykonaną z brązu.

Na zakończenie pobytu w Płocku odwiedziliśmy ZOO. Otwarto je w 1951 roku. Dziś ogród zajmuje powierzchnię 15 ha,

gdzie znajduje się blisko 8 tysięcy zwierząt reprezentujących 570 gatunków. Jest wśród nich wiele cennych i rzadkich okazów, które płockie ZOO otrzymuje w ramach programów hodowli gatunków zagrożonych wyginięciem.

Podsumowując, wyjazd był bardzo ciekawy i udany. Chyba już wszyscy tęsknili do takiego spędzania czasu. Transport zapewniła firma Euroturs, zaś pilotem wycieczki była p. Aldona Więcek, która wycieczkę zorganizowała. Zadbała o to, abyśmy czuli się bezpiecznie – były maseczki oraz płyn do dezynfekcji rąk. Specjalne podziękowania należą się również naszej koleżance Maryli za dwie blachy wspaniałego ciasta!

źródło: www.gorawino.net

Doposażenie placu zabaw w Jarkowie

26 września przy sali wiejskiej w Jarkowie Rada Sołecka oraz Gminny Ośrodek Kultury w Rymaniu zorganizowały Piknik Rodzinny. Impreza została zorganizowana po zakończeniu projektu, dzięki któremu Sołectwo Jarkowo otrzymało **dofinansowanie w Konkursie Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Granty Sołeckie 2021”**. Celem konkursu było wyróżnienie sołectwa, podejmującego wartościowe inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności takie jak: podnoszenie jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców, wzmacnianie udziału społeczności w podejmowaniu decyzji lokalnych, a także realizacja przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym i sportowym. We wrześniu 2021 roku w ramach „Grantu Sołeckiego 2021” plac zabaw w Jarkowie został doposażony w nowe urządzenia. W ramach środków został również

zakupiony stojak na rowery. Kwota dofinansowania na realizację projektu dla sołectwa wyniosła 10.000 zł.

Dzięki wsparciu finansowemu Gminy Ryman i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sali wiejskiej w Jarkowie została zrealizowana inwestycja w postaci instalacji fotowoltaicznej oraz pompy ciepła. Wartość inwestycji to 126.025,80 zł. W związku z zakupem i montażem instalacji fotowoltaicznej oraz pomp ciepła nastąpi spadek kosztów zużycia energii elektrycznej oraz zmniejszy się emisja zanieczyszczeń do środowiska. Realizacja operacji przyczyni się do poprawy działalności kulturalno – oświatowej oraz realizacji zadań statutowych przez Gminny Ośrodek Kultury i Bibliotekę w Rymaniu.

Hubert Cienkusz

Wizyta Mikołaja

Tego dnia w naszej szkole już od rana panowało dziwne poruszenie. Dzieci pięknie ubrane, szkoła przystrojona, choinki

mieniące się blaskiem światełek. To mogło oznaczać wizytę tylko jednej osoby – Świętego Mikołaja. Dzieci co chwila spoglądały

w okno, wypatrując reniferów ciągnących sanie Mikołaja. Natomiast nasz gość, jak to zwykle bywa, przyszedł niespodziewanie, ogłaszając swoją wizytę dźwiękiem dzwonek. Kiedy już się rozgościł, dzieci powitały go piosenkami i wierszykami. Jako, że w naszej szkole wszystkie dzieci są grzeczne, wszystkie też dostały paczuszkę od Mikołaja. Nie obyło się oczywiście bez sesji zdjęciowej, do której jedne z naszych uczniów przystąpiły chętnie, zaś inne trochę onieśmielone szukały wsparcia u swoich Pań. Wizyta przebiegła w miłej, radosnej atmosferze i choć niechętnie musieliśmy pożegnać naszego uroczego gościa wymuszając wcześniej obietnicę, że odwiedzi nas za rok.

Pani Dyrektor, nauczyciele oraz pracownicy szkoły wraz z dziećmi składają serdeczne podziękowania Mikołajowi jak i Pani Mikołajowej za piękną niespodziankę i radość, jaką sprawili dzieciom Społecznej Szkoły Podstawowej w Gorawinie.

Ciesielska Agnieszka

Wystawa w Szkole Podstawowej w Rymaniu

Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci.

Pierwszego września, w Szkole Podstawowej w Rymaniu, „Dębosz” zainaugurował kolejne lekcje historii i patriotyzmu wśród dzieci i młodzieży. Dzięki Muzeum Oręża Polskiego z Kołobrzegu, które udostępniło nam tablice poglądowe, mogliśmy przedstawić wystawę ukazującą prace Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów.

Mając na względzie pamięć ofiar zbrodni systemów totalitarnych i dążąc do ograniczenia ich porażającej bezmierności będącej jednym z przejawów zaprzeczenia człowieczeństwa pomordowanych, Instytut Pamięi Narodowej oraz Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie postanowiły powołać Polską Bazę Genetyczną Ofiar Totalitaryzmów.

Jego głównym celem jest stworzenie możliwie najobszerniejszej

bazy danych DNA ofiar zbrodni konfliktów zbrojnych XX wieku oraz ich rodzin.

Do października 2018 roku przywrócono tożsamość blisko 100 osobom.

W 82. rocznicę wybuchu II wojny światowej, podczas uroczystości podano kolejne nazwisko poległego podczas walk na Westerplatte, to st. leg. Ignacy Zatorski odnaleziony przez MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ, zidentyfikowany przez Zakład Genetyki Sądowej PUM w ramach Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów.

Poniżej zdjęcia lekcji historii przeprowadzonej przez Ireneusza Piecyka.

Jeszcze raz dziękujemy Muzeum Oręża Polskiego za wypożyczenie tablic.

Autor: SH „Dębosz”

źródło: www.gorawino.net

Piknik Rodzinny w Rymaniu

W sobotę 17 lipca 2021 roku w Sołectwie Rymań, przy boisku sportowym „Orlik” został zorganizowany Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka. Po długiej przerwie, spowodowanej pandemią, zadbano o to, żeby wszystkie dzieci wraz z rodzicami mogły świętować i dobrze się bawić. Organizatorem pikniku była Rada Sołecka przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Rymaniu.

Tego dnia pogoda dopisała, a na najmłodszych uczestników imprezy czekał szereg atrakcji: dmuchane zjeżdżalnie, lody, napoje, wata cukrowa, popcorn oraz inne słodkości. Wszyscy przybyli mogli skosztować pysznej kiełbaski z grilla. Przy dźwiękach muzyki przeprowadzone zostały konkursy, w których uczestniczyły dzieci i ich rodzice. Na wizytę przybyli strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Rymaniu, którzy urozmaicili imprezę, pokazując dzieciom samochód strażacki wraz z jego wyposażeniem. Strażacy schłodzili wszystkich uczestników wodą z węża strażackiego, co okazało się

wspianą zabawą, szczególnie dla dzieci. Równie dużym zainteresowaniem wśród dzieci i nie tylko, cieszyła się wizyta pasjonatów motocykli. Była to ogromna radość, szczególnie dla chłopców, gdy mogli założyć kask i usłyszeć warkot silnika. Dużo emocji wzbudził konkurs przeciągania liny, między dziećmi, a motocyklistami. Oczywiście zwycięzcami konkursu byli jego młodszy uczestnicy. Dziękujemy Strażakom jak również Panom motocyklistom za mile spędzone popołudnie i zapraszamy z wizytą na kolejne imprezy. Cała uroczystość przebiegła w miłej i ciepłej atmosferze o czym świadczyły uśmiechy na twarzach dzieci i rodziców.

Serdeczne podziękowania dla wszystkich, którzy zaangażowali się w przygotowanie i organizację imprezy.

Dziękujemy również wszystkim uczestnikom za super zabawę i zapraszamy na kolejne imprezy organizowane w Rymaniu.

H.C.

Spektakl pt. „Przygody Ważniaka i Spółki”

26 sierpnia 2021 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Rymaniu odbyło się przedstawienie artystyczne dla dzieci pt. „Przygody Ważniaka i Spółki”.

W teatryku zorganizowanym przez GOK w Rymaniu uczestniczyły dzieci wraz z rodzicami z terenu Gminy Rymań. Spektakl zgromadzonej widowni bardzo się podobał. Maluchy nie tylko siedziały i oglądały przedstawienia, ale także w nim uczestniczyły. Aktorzy zachęcali do klaskania, a co odważniejszych zapraszali na scenę do wspólnej zabawy. Najmłodszy świetnie się bawili i gromkimi brawami podziękowali aktorom za przedstawienie. Po zakończonym spektaklu, dzieci zostały obdarowane słodkimi łakociami.

Hubert Cienkusz

ARTYKUŁ DOBRYCH WIADOMOŚCI

Wielu z nas, jak to zwykle bywa o tej porze roku, już od początku grudnia żyje atmosferą Świąt, włączając się w różne przedświąteczne aktywności: sprzątanie, zakupy, gotowanie, prezenty, itp.

Inni, nie ulegając wszechobecnej, nachalnej komercji, żyją w swoim tempie i rytmie, radośnie oczekując Bożego Narodzenia.

Bez względu na sposób i stopień przygotowań do Świąt, liczymy na to, że przebijemy się do Państwa z kilkoma informacjami na temat działań Szkoły Podstawowej w Rymaniu, tym bardziej, że są to dobre wiadomości, którymi pragniemy podzielić się, zwłaszcza gdy wokół dużo smutku i niepokoju.

Od początku roku szkolnego, w trudnej covidowej sytuacji tak zorganizowaliśmy proces edukacyjny, by był on jak najmniej dotkliwy, jednocześnie jak najbardziej bezpieczny dla całej społeczności szkolnej (dystans, dezynfekcja, maseczki, procedury, itd.). Zadbaliśmy o właściwą realizację szeregu zadań dydaktycznych, m.in. zorganizowaliśmy konkursy przedmiotowe, dzięki czemu wielu uczniów zakwalifikowało się do etapu rejonowego, a obecnie czekamy na jego wyniki. Przeprowadziliśmy próbne egzaminy ósmoklasistów, nie tylko po to, żeby oswoić uczniów z formułą egzaminu, ale przede wszystkim, by zorientować się, jakie obszary wiadomości i umiejętności doskonalić, aby pierwszy egzamin zewnętrzny przyniósł pozytywne emocje. Z myślą o wszystkich uczniach przygotowaliśmy bogatą ofertę zajęć dodatkowych, gdzie mogą wyrównywać braki edukacyjne lub rozwijać swoje zainteresowania. Nauczyciele klas młodszych, dbając o wysoki poziom nauczania, przygotowują nowatorskie sposoby pracy, m.in. prezentacje multimedialne, pracę w grupach lub cieszącą się zainteresowaniem metodę stacyjną w terapii manualnej dzieci. Jednak najwięcej różnorodnych i różnobarwnych działań można zaobserwować w oddziałach przedszkolnych, gdzie króluje zabawa jako podstawowa forma pracy i nauki. O wielu ciekawych akcjach w przedszkolu można przeczytać w odrębnym artykule.

Równoległe z realizacją zadań dydaktycznych organizowaliśmy zadania wychowawcze i opiekuńcze. Uczniowie, jak co roku, uczestniczyli w „Sprzątaniu Świata”, które tym razem odbywało się pod hasłem „Myślę, więc nie śmieczę”. W październiku Szkolne Koło Caritas i wolontariusze porządkowali opuszczone groby na Cmentarzu Parafialnym w Rymaniu oraz włączyli się do akcji „Zapałka nie ogrzeje”. Jak zwykle z wielką estymą, ale też w nowej formule obchodziliśmy okolicznościowe święta: Dzień Edukacji Narodowej czy Święto Niepodległości (szczegóły na stronie internetowej szkoły). W reżimie sanitarnym udało się zorganizować wycieczki: do Międzyzdrojów, Świnoujścia i Gdańska. Drużyna siatkarska dziewcząt zwycięskim meczem towarzyskim rozpoczęła cykl siatkarskich rozgrywek, które będziemy obserwować w kolejnym półroczu. W ramach doradztwa zawodowego uczniowie klas piątych uczestniczyli w spotkaniu edukacyjnym poświęconym historii rybołówstwa. Wspaniałej zabawy i przeżyć dostarczają akcje organizowane przez Samorząd Szkolny, m.in.: Dzień Życzliwości i Pozdrowień, andrzejki, mikołajki. Samorząd Uczniowski to także inicjator programów na szczeblu szkolnym „BohaterON”, „Szkoła do Hymnu”, „Razem na Święta”. Wielkim echem odbiły się również tegoroczne działania Rady Rodziców, wśród nich konkursy z nagrodami, ale największą furorę robiła Zagroda Świętego Mikołaja, gdzie cała społeczność szkolna uroczysto bawiła się z Mikołajem i jego Śnieżynkami, a na koniec jeszcze została obdarowana słodkimi upominkami. Niektórzy powtarzali, że chyba musieliśmy być bardzo grzeczni, bo od Mikołaja z Caritasu też były upominki i dobre słowa.

Przyjemnie jest pisać o dobrych sprawach, ale one często wiążą się z szeregiem obowiązków, zwłaszcza teraz, gdy zbliżamy się do końca pierwszego półroczka, a to czas podsumowań i klasyfikacji. Może warto przeanalizować, co jeszcze można zrobić, by ferie zimowe spędzić radośnie z poczuciem dobrze spełnionych zadań? Przed nami zdalne nauczanie – od 20.12.2021r. do 07.01.2022r. (oddziały przedszkole pra-

cją w trybie stacjonarnym). Nie jest to dla nas nowość, pokazaliśmy już wcześniej jako społeczność szkolna, że potrafimy sobie radzić w trudnych sytuacjach, tym bardziej teraz nie powinno być problemów, ponieważ zasady komunikacji i formy pracy zdalnej pozostają bez zmian. Mamy nadzieję, że wzajemne zrozumienie, życzliwość i współpraca ponownie pozwoli nam spokojnie przetrwać czas izolacji i zminimalizuje jej skutki.

Korzystając z okazji, że zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, pragniemy podziękować wszystkim, którzy szczerze interesują się naszą szkołą, są zaangażowani, życzliwi i z ufnością wspierają nasze poczynania. Dzięki Państwu czujemy się wzmocnieni, mamy więcej siły, by dzielić się z dziećmi swoją wiedzą, doświadczeniem i dobrym słowem.

Irena Justyńska

W imieniu Dyrekcji Szkoły życzymy
wspaniałych Świąt Bożego Narodzenia,
wypełnionych radością, rodzinnym ciepłem i dobrocią oraz
Nowego Roku 2022 pełnego sukcesów i zadowolenia.

„Słowo miłość za ich troski, słowo wdzięczność za ich trud, dar to skromny, dar uczniowski..”

Te, znane wszystkim, słowa piosenki towarzyszyły nam od kilku tygodni, od kiedy rozpoczęliśmy przygotowania do uroczystych obchodów Dnia Edukacji Narodowej w naszej szkole.

Uczniowie bardzo aktywnie zaangażowali się w przygotowanie niespodzianek dla nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz byłych pracowników szkoły.

Ines wykonała piękny plakat, który witał nas przez kilka dni przed rozpoczęciem zajęć. Przed wejściem do szkoły powiesiliśmy kolorową informację o obchodach Dnia Edukacji Narodowej. Korytarz zdobiła piękna kwiatowa dekoracja. Uczennice z Samorządu Uczniowskiego, zapewne przy dyskretnej współpracy rodziców oraz opiekunek SU p. A. Orzechowskiej i p. P. Wróblewskiej, upiekły pyszne babeczki ze szczęśliwą wróżbą i przygotowały bukiet serdecznych życzeń. Przez tydzień uczniowie wrzucali do kartonika podziękowania i życzenia, które zostały wyeksponowane na korytarzu szkolnym. Ogromne, czerwone serce doskonale pasowało do umieszczonych na nim informacji, które wyrażały szacunek, wdzięczność i serdeczność. Na każdej przerwie uczniowie z dużym zainteresowaniem odczytywali te miłe słowa. Na szczególną uwagę zasługują również portrety, przedstawiające nauczycieli, wykonane przez naszych wychowanków. Artyści spisali się na medal! W środę 13 października już o 7.00 Julia i Natalia witały wszystkich nauczycieli, pracowników administracji i obsługi życzeniami miłego dnia oraz niespodzianką w postaci słod-

kiej babeczki oraz aniołka opatrzonego karteczką – ANIOŁEK NA DOBRY HUMOREK. Po takim przywitaniu, wszyscy zgodnie stwierdzili, że ten dzień na pewno będzie udany. Kolejne godziny upłynęły na wręczaniu drobnych niespodzianek, ozdobnych kartek z życzeniami oraz kwiatów. Szczególne podziękowania składam na ręce wszystkich, którzy aktywnie zaangażowali się w przygotowanie uroczystości: Julii, Natalii, Amelii, Oli, Mateusza, Seweryna, Ines oraz uczennic i uczniów, którzy osobiście dotarli z życzeniami do byłych pracowników naszej szkoły. Miłą niespodzianką sprawili nam również rodzice uczniów, których reprezentowała Rada Rodziców. Oprócz upominków otrzymaliśmy największy dar – SŁOWA WDZIĘCZNOŚCI ZA NASZĄ PRACĘ. SERDECZNIE ZA NIE DZIĘKUJEMY.

W IMIENIU WSZYSTKICH NAUCZYCIELI, PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI SKŁADAM SERDECZNE PODZIĘKOWANIA WSZYSTKIM UCZNIOM ZA OKAZANĄ NAM WDZIĘCZNOŚĆ. JESTEŚMY DUMNI Z NASZYCH WYCHOWANKÓW. DZIĘKUJEMY !!!

Dorota Nasiadka

„Człowiek jest Wielki nie przez to co posiada, lecz przez to kim jest.
Nie przez to co ma, lecz przez to czym dzieli się z innymi”.
Jan Paweł II

Podziękowania

Witajcie kochani!

Z całego serca chcę podziękować wszystkim tym, którzy mnie cały czas wspierali. Dzięki Wam jestem bliżej wyjazdu na leczenie do Niemiec. Wasza ogromna pomoc dodaje mi skrzydeł do walki z chorobą. Wierzę w to, że dobro, którego od Was doświadczam, wróci do każdego podwójnie.
Kochani przecież człowiek bez drugiego człowieka byłby nikim.

Dziękuję Wam bardzo!

Chciałabym jeszcze podziękować mojej najbliższej rodzinie za to, że zawsze mogę na Nich liczyć. Mojej siostrze, która z pomocą przyjaciół z Gminy Rymań to wszystko zapoczątkowała.
Pani Krystynie Fijołek za założenie bazaru internetowego i pomoc przy licytacjach.
Elwirze Jasinie, która z pomocą przyjaciół z Gorawina zorganizowała festyn i oczywiście mojemu kochanemu mężowi i synom za to, że zawsze są.

Dziękuję!

Anna Warszawska- Kałżyńska

GORAWINO

Wycieczka do Rymania

29 września obchodzimy Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania. Jego celem jest promocja lektury i głośnego czytania.

Z tej też okazji uczniowie naszej szkoły pojechali do Biblioteki Publicznej w Rymaniu, gdzie pod kierunkiem p. Aldony Korytowskiej uczestniczyli w ciekawej lekcji bibliotecznej. Następnie udali się do Muzealnej Izby Regionalnej, aby przenieść się w czasie i zobaczyć wiele eksponatów z dawnych lat. Niezwykle interesująco opowiadał o nich pan Edmund Kaźmierski, który zaprowadził uczniów również do lapidarium mieszczącego się na cmentarzu komunalnym w Rymaniu.

Dzień ten był pełen wrażeń i emocji.

Dziękujemy pani Aldonie za rozwijanie zainteresowań czytelniczych naszych uczniów, a panu Edmundowi za rozbudzenie zainteresowań historią naszego regionu.

K.K.

Piknik charytatywny w Gorawinie

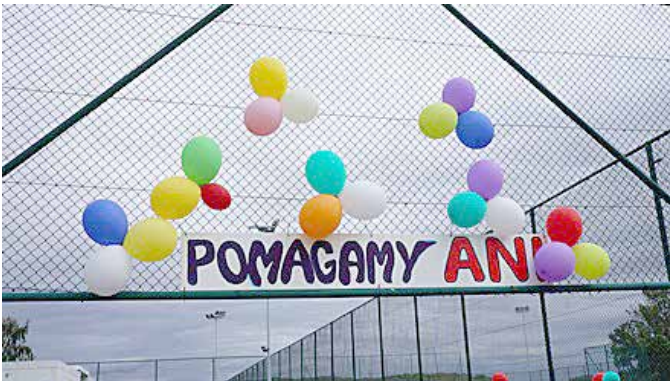
To była piękna niedziela w Gorawinie. Pogoda dopisała, ale też dopisali uczestnicy. Były tłumy. Organizatorzy pikniku charytatywnego (sołtys miejscowości, rada sołecka oraz wszystkie organizacje z Gorawina) zadbali, aby było mnóstwo atrakcji. Na boisku grała w piłkę młodzież, był wspaniały dmuchany zamek – zjeżdżalnia, gdzie szalały dzieci, były również gry i zabawy oraz loteria. Organizatorzy pozyskali także od kilku instytucji vouchery np. na zabiegi kosmetyczne i inne, które zostały zlicytowane. Nie zabrakło punktów z dobrym jedzeniem. Szczególne wzięcie miało ciasto pieczone przez mieszkańców miejscowości i oczywiście frytki.

Wszyscy bawili się znakomicie. Głównym celem tego spotkania było zebranie jak największej sumy pieniędzy, które zostały przeznaczone na leczenie chorej Ani. Cel ten został osiągnięty i zebrano ok. 14 500 zł!

W imieniu organizatorów przekazujemy serdeczne podziękowania wszystkim, którzy zaangażowali się w organizację tego przedsięwzięcia. Wszystkim darczyńcom należą się wielkie słowa uznania.

Chorej Ani życzymy dużo zdrowia!

źródło: www.gorawino.net

Wyjątkowe święta

13 października obchodziliśmy w naszej szkole wyjątkowe święta. Tego dnia pierwszoklasiści stali się pełnoprawnymi uczniami.

W podniosłej atmosferze, przed rodzicami, kolegami i nauczycielami ślubowali być dobrymi uczniami i Polakami. Po złożeniu przyrzeczenia Pani Dyrektor – Katarzyna Kaźmierska – dokonała symbolicznego pasowania na ucznia, wypowiadając słowa: „Pasuję Cię na ucznia Społecznej Szkoły Podstawowej w Gorawinie”.

Zanim jednak dzieci zostały przyjęte do grona braci uczniowskiej, zaprezentowały swoje umiejętności wokalne i recytatorskie. Odpowiedziały na kilka pytań zadanych przez starsze koleżanki, rozwiązywały zagadki.

W tym dniu otrzymały swoje pierwsze legitymacje szkolne, pamiętkowe dyplomy oraz medale. Miłą niespodzianką był też prezent od starszych kolegów.

Druga część uroczystości poświęcona była, przypadającemu 14 października, Dniu Edukacji Narodowej. Z tej okazji uczniowie piosenką i wierszem podziękowali nauczycielom za trud wkładany w ich wykształcenie i wychowanie. Specjalne życzenia wszystkim pracownikom szkoły złożyła Pani Dyrektor. Serdeczności dla nauczycieli popłynęły również ze strony Rady Rodziców. Nie obyło się bez kwiatów, pysznego tortu, uśmiechów i wyrazów wdzięczności.

Dzień był pełen niezwykłych wrażeń i niezapomnianych chwil. Z pewnością długo pozostanie w naszej pamięci.

K.K.

Z życia przedszkola

Jak co roku, pełni optymizmu i zaangażowania rozpoczęliśmy nowy rok przedszkolny. W tym roku liczymy sobie cztery oddziały. Najmłodszą grupę tworzą „Słoneczka”, nieco starsze są „Smerfy”, najliczniejsze „Biedronki” i przyszłe pierwszaki- „Żabki”.

W naszym przedszkolnym kalendarium znalazło się kilka interesujących możliwości do świętowania. I tak 16 września celebrowaliśmy „Międzynarodowy Dzień Kropki”. Ideą jego założenia jest odkrywanie i propagowanie kreatywności, odwagi oraz dobrej zabawy, zwłaszcza w młodszych dzieciach. Tego dnia przedszkolaki brały aktywny udział w zajęciach ruchowych, muzycznych i plastycznych, wszystkie nosiły miano kropki.

Również tego dnia, cała społeczność szkolno-przedszkolna wzięła udział w „Sprzątaniu Świata”. Nam przyszło w udziale najważniejsza część do posprzątania, czyli najbliższa okolica, na terenie której najczęściej spędzamy czas na świeżym powietrzu. Wszystkie dzieci chętnie uczestniczyły w tej akcji.

Następnie przyszła kolej na powitanie Pani Jesieni, która zawitała u Nas osobiście 21 września. Dzieci dowiedziały się, po jakich cechach można poznać, że już u nas jest. Tego dnia powstało mnóstwo bardzo kreatywnych i kolorowych pierwszych dzieł zwiastujących rychłe nadejście nowej pory roku. Nie zabrakło również zajęć umuzykalniających, zabaw podkreślających zmieniającą się aurę. Obowiązkowo wszystkie dzieci wybrały się na spacer w poszukiwaniu pierwszych oznak zmiany pory roku.

„Owoców jest wiele na świecie
Ale najlepsze z nich jabłko przecież!
Takie czerwone, okrągłutkie
Takie soczyste i kruchutkie”.

W myśl tegoż cytatu 8 października odbyło się w przedszkolu „Święto Jabłuszka”. Przedszkolaki wykonywały prace plastyczne z motywem jabłka oraz dowiedziały się, na ile sposobów można je jeść. Dzięki naszej nieocenionej ekipie kuchennej, dzieci miały okazję spróbować przepysznych pieczonych jabłek z dodatkiem cynamonu oraz miodu.

Nie zabrakło zabaw z jabłkiem w roli głównej, oraz wystawy prac dzieci.

13 października obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej. Wychowawcy w tym dniu przygotowali prezentacje oraz pogadanki na temat tegoż święta dla swoich wychowanków. Dzieci wykonywały laurki dla wszystkich pracowników pracujących w szkole. Zwrócili uwagę na ważną rolę, jaką odgrywa każda osoba, nie tylko nauczyciele oraz dyrekcja, ale i Panie Opiekunki, Panie dbające o porządek, Panowie, dzięki którym wszystko działa jak należy i oczywiście wszystkim tym, dzięki którym dzieci mają ciepły i smaczny posiłek.

18 października miało miejsce bardzo ważne wydarzenie w naszej całej szkole. O godzinie 11 zabrzmiał alarm przeciwpożarowy. Cała szkoła z przedszkolakami włącznie, udała się w okolice Orlika. Przedszkolaki z wielką uwagą i zaciekawieniem udały się na miejsce zbiórki.

Jedną z ważniejszych kwestii w wychowaniu przedszkolnym jest dbałość o rozbudzenie patriotyzmu w małym człowieku. W związku z tym, bardzo chętnie bierzemy udział w świętach o tej tematyce. W tym roku przypadła 103. rocznica odzyskania Niepodległości przez Polskę. Nasze przedszkolaki 10 listopada przyszyły w odświętnych strojach. Brały udział w pochodzie flagowym na terenie szkoły, a o 11:11 wraz z całą wspólnotą szkolną, bardzo donośnie, odśpiewały hymn Polski, zachowując przy tym pełną powagę święta z obowiązkową postawą godną Małego Patrioty.

Tego dnia oglądały film edukacyjny, który odpowiedział na pytanie czym właściwie jest ta „niepodległość” i co oznacza „wolność”. Wykonywały również prace plastyczne o tej tematyce.

Już w mniej oficjalnym tonie, ale również hucznie świętowaliśmy Światowy Dzień Pluszowego Misia, który przypada 25.11. Jest to święto, którego historia liczy sobie nieco ponad 100 lat i jest związana z anegdotą dotyczącą ówczesnego prezydenta USA Theodora Roosevelta, który oszczędził małego niedźwiadka podczas polowania. Dzięki pewnemu ilustratorowi, który uwiecznił tę scenę w komiksie, misia- zabawkę nazwano Teddy Bear, a miliony dzieci na całym świecie pokochały pluszaka.

Podczas tego dnia, dzieci poznały tę historię. Wysłuchały bajek z misiem w roli głównej, przypomniły sobie inne bajkowe postacie o niedźwiedzim wyglądzie. Nie zabrakło opowieści o ulubionych zabawkach i prac plastycznych o tej tematyce.

Z końcem listopada mieliśmy okazję na andrzejkowe wróżby. Andrzejkę, czyli wigilia imienin św. Andrzeja obchodzone są w ostatnią noc listopadową. Związane z nią było przekonanie, że w tę noc można, przy odpowiednich obrzędach, poznać swoją przyszłość. Chodziło głównie o osoby niezamężne. Swego czasu te przepowiednie były traktowane niezwykle poważnie. Aktualnie, są świetną okazją do spotkań towarzyskich.

W naszych salach odbyły się seanse wróżbiarskie, wszystkie w żartobliwym tonie miały przybliżyć przyszłość dzieci, zawodów które będą wykonywały: tych na niby i tych całkiem poważnych, imiona najlepszych przyjaciół, przestróg itp. Nie zabrakło gier oraz wesołej muzycznej zabawy.

Nie zauważenie minęły 3 miesiące od rozpoczęcia roku szkolnego. Ten czas był niezwykle intensywny i obfity w wydarzenia z życia przedszkola. Czekamy z niecierpliwością na kolejne.

Dzięki uprzejmości dyrekcji oraz redakcji mamy okazję podzielić się z Państwem naszymi poczynaniami, z czego jesteśmy bardzo zadowoleni i nie możemy doczekać się kolejnych.

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej sp.ryman.pl oraz naszej strony na Facebooku pod nazwą: Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu, gdzie na bieżącą są publikowane relacje z okazji obchodów różnych świąt.

„O zdrowiu dla zdrowia”

Prawa pacjenta – prawo do dokumentacji medycznej

Dokumentacja medyczna – jest to chronologicznie uporządkowany zbiór danych dotyczących stanu zdrowia i choroby pacjenta oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z art. 23 Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw pacjenta, pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń medycznych. Natomiast podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych jest zobowiązany prowadzić, przechowywać i udostępniać dokumentację medyczną.

Do przetwarzania danych zawartych w dokumentacji medycznej są uprawnione:

- osoby wykonujące zawód medyczny,
- inne osoby wykonujące czynności pomocnicze przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych

Powyżej wymienione osoby są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem uzyskanych w związku z wykonywaniem zadań. Osoby te są związane tajemnicą także po śmierci pacjenta.

Zgodnie z art. 25 Ustawy dokumentacja medyczna zawiera co najmniej: nazwisko i imię, datę urodzenia, oznaczenie płci, adres miejsca zamieszkania, numer PESEL. W przypadku, gdy pacjentem jest osoba małoletnia całkowicie ubezwłasnowolniona lub niezdolna do świadomego wyrażenia zgody, dokumentacja medyczna zawiera nazwisko i imię przedstawiciela ustawowego oraz adres jego miejsca zamieszkania. Ponadto w dokumentacji medycznej znajduje się oznaczenie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych, opis stanu zdrowia pacjenta lub udzielonych mu świadczeń zdrowotnych oraz data sporządzenia.

Art. 26.1. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej przez pacjenta.

2. Po śmierci pacjenta dokumentacja medyczna jest udostępniana osobie upoważnionej przez pacjenta za życia lub osobie bliskiej, która w chwili zgonu pacjenta była jego przedstawicielem ustawowym. Dokumentacja medyczna jest udostępniana także osobie bliskiej, chyba że udostępnieniu sprzeciwi się inna osoba bliska lub sprzeciwił się temu pacjent za życia.

2a W przypadku sporu między osobami

bliskimi o udostępnienie dokumentacji medycznej, zgodę na udostępnienie wydaje sąd.

Podmiot leczniczy udzielający świadczeń zdrowotnych, udostępnia dokumentację medyczną również: podmiotom udzielającym świadczeń zdrowotnych, organom władzy publicznej, ministrowi właściwemu ds. zdrowia, uprawnionym na mocy innych ustaw organom i instytucjom, organom rentowym oraz zespołom ds. orzekania o niepełnosprawności, podmiotom prowadzącym rejestr usług medycznych, zakładom ubezpieczeń za zgodą pacjenta, komisjom lekarskim podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, osobom wykonującym zawód medyczny w związku z prowadzeniem procedury oceniającej podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, wojewódzkiej komisji ds. orzekania o zdarzeniach medycznych, spadkobiercom w zakresie prowadzonego postępowania przed wojewódzką komisją ds. orzekania o zdarzeniach medycznych, osobom wykonującym czynności kontrolne, członkom zespołu kontroli zakażeń oraz szkole wyższej i instytutowi badawczemu do wykorzystania w celach naukowych.

Wszystkie powyżej wymienione instytucje i osoby są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji zawartych w dokumentacji medycznej także po śmierci pacjenta.

Dokumentacja medyczna jest udostępniana do wglądu w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych albo w siedzibie podmiotu udzielającego świadczeń z zapewnieniem pacjentowi lub innym uprawnionym organom lub podmiotom możliwości sporządzenia notatek lub zdjęć. Na pisemny wniosek pacjenta i in. wymienionych wcześniej osób i instytucji, podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną poprzez sporządzenie jej wyciągu, odpisu, kopii lub wydruku, także przez wydanie oryginału za potwierdzeniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu, na żądanie organów władzy publicznej albo sądów, a także w przypadku, gdy zwłoka w wydaniu dokumentacji medycznej mogłaby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia pacjenta. Dokumentację udostępnia się również za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej oraz na informatycznym nośniku danych.

Dokumentacja medyczna prowadzona w postaci papierowej może być udostępniona poprzez sporządzenie kopii w formie odwo-

rowania cyfrowego (skanu) i przekazana na żądanie pacjenta, uprawnionych organów lub podmiotów.

Za udostępnienie dokumentacji medycznej podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych może pobierać opłatę. Opłatę ustala podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych. Opłaty nie pobiera się w przypadku udostępnienia dokumentacji medycznej: pacjentowi albo jego przedstawicielowi ustawowemu po raz pierwszy w żądanym zakresie oraz w związku z postępowaniem przed wojewódzką komisją ds. orzekania o zdarzeniach medycznych.

Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych przechowuje dokumentację medyczną przez okres 20 lat z wyjątkiem dokumentacji medycznej w przypadku zgonu pacjenta na skutek uszkodzenia ciała lub zatrucia, która jest przechowywana przez okres 30 lat. Po upływie okresów przechowywania podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych niszczy dokumentację w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjenta, którego dotyczyła. Dokumentacja medyczna przeznaczona do zniszczenia może być wydana pacjentowi, jego przedstawicielowi ustawowemu lub osobie upoważnionej przez pacjenta.

W przypadku zaprzestania działalności leczniczej podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych przekazuje dokumentację medyczną innemu podmiotowi w sposób zapewniający zabezpieczenie przed jej zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą oraz dostępem osób nieuprawnionych.

Dokumentację medyczną podmiotu zaprzestającego wykonywanie działalności leczniczej przejmuje podmiot, który przejął jego zadania. W przypadku braku takiego podmiotu za przechowywanie i udostępnianie dokumentacji medycznej odpowiada podmiot tworzący albo sprawujący nadzór lub podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, z którym podmiot zaprzestający wykonywania działalności leczniczej zawarł umowę o przechowywanie dokumentacji medycznej lub właściwa izba lekarska albo izba pielęgniarstwa, albo Krajowa Izba Fizjoterapeutów – w przypadku śmierci lekarza, pielęgniarki, fizjoterapeuty.

W przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za przechowywanie dokumentacji medycznej po zaprzestaniu wykonywania działalności leczniczej, za przechowywanie dokumentacji medycznej odpowiada wojewoda.

Opracował: I.M.

Źródło:

Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta,
Prawo medyczne. Porady i Artykuły Ekspertów,
Ochrona danych medycznych. Red. M. Jendra,
W-wa 2013

W Rymaniu patriotycznie

11 listopada uczciliśmy 103. Rocznicę Odzyskania Niepodległości. Po 123 latach niebytu, Polska w roku 1918 powróciła na mapę Świata.

W sali wiejskiej w Rymaniu było podniosłe, patriotycznie, refleksyjnie, ale również radośnie i szalenie „ciepło”.

Uroczystość rozpoczęła się od wspólnego odśpiewania Mazurka Dąbrowskiego. Następnie gospodarz spotkania, Pan Dyrektor GOK-u, Hubert Cienkusz przedstawił plan uroczystości i poprosił o zabranie głosu Wójta Gminy Rymań Pana Mirosława Terleckiego. Po przywitaniu wszystkich gości rozpoczęły się główne obchody Dnia Niepodległości.

Na wstępie historię ustanowienia Dnia Niepodległości oraz losów Święta na przestrzeni 103 lat przedstawił Tadeusz Dach ze Stowarzyszenia Historycznego „Dębosz”.

W kolejności z autorską prezentacją na temat „Losy dzieci na uchodźstwie w XX wieku” wystąpiła Pani dr Małgorzata Dziewięcka ze Związku Sybiraków w Kołobrzegu.

Po Pani Małgosi wystąpił Pan Jerzy. Zaprezentował napisaną przez siebie piosenkę i wiersz nawiązujący do tragicznych losów Polaków na kresach.

No i przyszedł czas na występ uczniów ze Szkoły Podstawowej z Rymania, a konkretnie z klasy trzeciej, gdzie wychowawczynią jest Pani Małgorzata Zawalska. To były niezapomniane i wzruszające chwile. Pięknie recytujące i ślicznie śpiewające dzieci z radością na buzi mówiły o miłości do Polski.

Wspomnienia Marszałka Józefa Piłsudskiego przedstawione przez Grupę Rekon-

strukcji Historycznych „Nałęcz” z Trzebiatowa, jak zawsze dopięte na przysłowiowy ostatni guzik, z dbałością o każdy szczegół historyczny. Można było się przenieść, jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki, do lat dwudziestych XX wieku.

To była dopiero połowa, świątecznych atrakcji.

Na scenę wkroczył nasz zespół „Biadule”. Repertuar został przygotowany w kierunku pieśni patriotycznych i wojskowych.

Po bardzo ciepłym występie, przyszedł czas na zaprzyjaźniony chór Kombatant z Kołobrzegu. Szefowa chóru Pani Jolanta Wójcik-Oszmaniec tak przygotowała piosenki na Dzień Niepodległości, że już druga piosenka

była śpiewana wspólnie z całą salą. Oczywiście bisom nie było końca.

Na koniec uroczystości Pan Wójt podziękował wszystkim występującym oraz wyraził szczególne podziękowanie dla mieszkańców Gminy Rymań, że tak licznie przybyli i że wspólnie mogliśmy świętować tak ważny i radosny dla każdego Polaka Dzień Niepodległości Polski.

Na koniec musimy jeszcze odnotować słodką i pyszną niespodziankę. Urząd Gminy zorganizował słodkości i napoje, a po wspólnym śpiewaniu gorący poczęstunek. Nad całością czuwały Panie - Agnieszka, Elżbieta i Monika.

źródło: www.gorawino.net

Porucznik Gustaw Dach - 97 urodziny!

24 października 2021 roku jubileusz 97. urodzin świętował por. Gustaw Dach ps. „Wołyniak” – żołnierz Narodowego Zjednoczenia Wojskowego ze Zgrupowania mjr Franciszka Przysiężniaka ps. „Ojciec Jan”. Z tej okazji w sali Gminnego Ośrodka Kultury w Rymaniu odbyło się uroczyste przyjęcie urodzinowe, w którym uczestniczyła rodzina jubilata, władze samorządowe gm. Rymań na czele z Wójtem Gminy Rymań Mirosławem Terleckim i Przewodniczącą Rady Gminy Rymań Anną Dworek. Ponadto obecni byli: członkowie Związku Żołnierzy NSZ Okręg Szczecin z Nowogardu i Koszalina na czele z płk Antonim Olbromskim ps. „Tolek”, Stowarzyszenie Historyczne „Dębosz” z Rymania na czele z prezesem Edmundem Kaźmierskim. Przybyła na jubileusz delegacja z Podkarpacia – dowódca 34. bhp WOT im. mjr Władysława Koby – ppłk Marcin Piętnik oraz sekretarz koła ZZNSZ Podkarpacie Zdzisław Sobolewski. Podczas przyjęcia Wójt Gminy Rymań Mirosław Terlecki odznaczył 97-letniego por. Gustawa Dacha Krzyżem Zasługi Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych. Syn jubilata – Tadeusz Dach zaprezentował niezwykle ciekawy życiorys swojego ojca. Ponadto obecne delegacje przekazały życzenia co najmniej 200 lat życia, wręczając jubilatowi okolicznościowe upominki.

Za organizację przepięknej uroczystości pragniemy podziękować Stowarzyszeniu Historycznemu „Dębosz” oraz Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Rymaniu.

200 Lat Panie Poruczniku!

źródło: www.gorawino.net

